

LICENSE TO PRODUCE Landbouwbeleid provincie Limburg richt zich op duurzame en innovatieve boeren en tuinders

Koplopers: meer geld, minder regels

Om aan te tonen dat landbouw in Limburg loont, worden voortaan vooral de voorlopers geholpen. Over megafarm en insecten.

door **Peter Heesen**

Gedeputeerde Patrick van der Broeck van Landbouw zegt het maar eens hardop: „Ik ben een groot voorstander van het Nieuw Gemengd Bedrijf.” De megafarm in Horst aan de Maas moet 1,3 miljoen kippen en 35.000 varkens onderdak gaan bieden. „De CO₂-uitstoot is spectaculair laag, de

lucht die eruit gaat, is even schoon als die erin gaat, er wordt niet met dieren gesleept, de mest wordt gebruikt om energie op te wekken, er wordt geen antibiotica toegediend en het dierenwelzijn is top. De mensen vinden het prima, maar vragen zich wel af: waarom moet dat bedrijf hier komen?”

Het nieuwe landbouwbeleid van gedeputeerde Van der Broeck heeft als doel dat in 2025 elk bedrijf een lust voor zijn omgeving is. Door vernieuwing slagen de boeren en tuinders erin een sterke marktpositie te verwerven. Tegelijkertijd garanderen zij de gezondheid van mens en dier, en hebben ze respect voor milieu en natuur. Limburg moet de proeftuin voor een toekomstbestendige landbouw worden, dagdroomt de deputé.

Mooie woorden, maar hoe wil Van der Broeck de ideale wereld scheppen? „We richten ons op de voorlopers.” In het verleden was het beleid afgestemd op de grootste gemeente, maar die helpt de sector niet vooruit. Dat doen de ondernemers die willen excelleren. Zij investeren in nieuwe producten en markten, in dierenwelzijn en milieubescherming. Van der Broeck noemt de varkenshouder die studeert op een reukloze stal, maar ook de boer die zich specialiseert in insecten als vleesvervanger. Deze inspirerende ondernemers kunnen rekenen op hulp van de provincie, verzekert de gedeputeerde. Om de haalbaarheid van hun ideeën te toetsen, krijgen ze financiële hulp en worden de regels versoepeld. In ruil moeten ze hun kennis delen

met minder vooruitstrevende collega's. Van der Broeck stelt dat tot en met 2015 negentien miljoen euro beschikbaar is om innovatie aan te jagen via talrijke proefprojecten. Daarvan wordt twaalf miljoen betaald door de provincie zelf. De gedeputeerde noemt dat de honing, maar er is ook azijn. Boeren en tuinders die hun bedrijf willen verplaatsen of uitbreiden, moeten zich bewust zijn van hun omgeving. In het Zuid-Limburgse heuvelland horen geen grote kassen of stallen. Fruitboomgaarden wel, maar het is te overwegen om bewaarloodsen te centraliseren buiten het zicht van inwoners en toeristen. De intensieve veehouderij kan in de toekomst alleen een *license to produce* krijgen van omwonenden als zij haar goede wil toont door meer maatregelen

te treffen dan wettelijk voorgeschreven. En als een bedrijf niet past omdat het te omvangrijk of te vervuilend is, dan moet het naar het industrieterrein. Agglomeratielandbouw, noemt Van der Broeck het: de productie van agrarische producten dicht bij de grote bevolkingscentra. „In het verleden hebben we dat niet gedurfd, maar nu gaan we actief naar geschikte gebieden zoeken.”

Belangrijk is dat de boer en tuinder zich maatschappelijk verankeren, meent de gedeputeerde. „Als je wilt uitbreiden, praat er met je buren over. Laat de mensen via zichtstallen zien wat binnen die muren gebeurt. Vertel ze dat je zelf ook kinderen hebt die je niet wilt blootstellen aan stank en stof. Alleen op die manier kweek je begrip.”